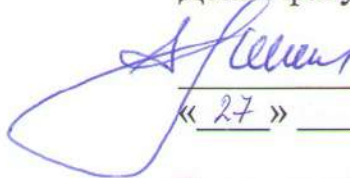

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Донбаська державна машинобудівна академія
Кафедра економіки підприємства

Затверджую:
Декан факультету ФЕМ

 / Є. В. Мироненко /
« 27 » 08 2020р.

Гарант освітньої програми

 / Т. П. Гітис /
« 27 » 08 2020р.

Розглянуто і схвалено
на засіданні кафедри ЕП
Протокол №13 від 27.08.2020р.
В. о. завідувача кафедри ЕП

 / Є. О. Підгора /

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Економічний аналіз»

галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

спеціальність 051 «Економіка»

освітньо-професійна програма «Економіка та бізнес-аналітика»

освітній рівень бакалавр

Факультет економіки та менеджменту (ФЕМ)

Розробник: **Підгора Єлизавета Олександрівна**, доцент кафедри економіки підприємства,
канд. техн. наук, доц.

Краматорськ – 2020р.

1. Опис навчальної дисципліни

Показники		Галузь знань, напрям підготовки, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
денна на базі ПЗСО	денна/заочна на базі ОКР «Молодший бакалавр»		денна на базі ПЗСО	денна/заочна на базі ОКР «Молодший бакалавр»
Кількість кредитів		Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність 051 Економіка	Обов’язкова	Обов’язкова
5,0	3,0/5,0			
Загальна кількість годин				
150	90/150			
Модулів – 1		ОПП: Економіка та бізнес-аналітика	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2			3-й	1-й/2-й
Індивідуальне науково- дослідне завдання – немає			Семестр	
			5-й	1-й/3-й
			Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання на базі ПЗСО: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача – 6 Тижневих годин для денної форми навчання на базі ОКР «Молодший бакалавр»: аудиторних – 3 самостійної роботи здобувача – 3		Освітньо- кваліфікаційний рівень: бакалавр	30 год.	30 год./8 год.
			Практичні заняття	
			30 год.	15 год./4 год.
			Самостійна робота	
			90 год.	45 год./138 год.
			Вид контролю	
		екзамен	екзамен	

Примітка.

Середнє співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 4 / 6 (60 / 90)

для прискореної форми навчання на базі ОКР «Молодший бакалавр» – 3 / 3
(45 / 45)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Динамізм сучасного розвитку соціально-економічних відносин в Україні визначає необхідність підвищення ефективності діяльності підприємств, фірм, посилення відповідальності за кінцеві результати діяльності всіх суб'єктів системи господарювання. Внаслідок цього виникає гостра необхідність зростання значення економічного аналізу, тому що підприємства, фірми мають життєву потребу в застосуванні методів рішення задач, спрямованих на чітке, реальне уявлення свого сьогоденного положення в бізнесі України та своєчасне вироблення стратегії щодо поліпшення прогнозуючих результатів своєї діяльності, свого бізнесу та тактики управління.

Економічний аналіз – це аналіз результатів діяльності господарюючого суб'єкта в конкретно-історичних умовах під впливом внутрішніх і зовнішніх факторів. Економічний аналіз як наука дає багатий арсенал методів, засобів і прийомів поглибленого вивчення фінансово-господарської діяльності підприємств. Результати діяльності будь-якого підприємства цікавлять як зовнішніх користувачів (у першу чергу інвесторів, кредиторів, акціонерів, споживачів і виробників), так і внутрішніх (керівників підприємства, працівників, адміністративно-управлінських структур і підвідомчих підрозділів).

Сьогодні економічний аналіз є невід'ємним елементом оцінки діяльності підприємств, оскільки дозволяє досліджувати їх функціонування, прогнозувати розвиток у майбутньому, розкриває резерви виробництва, виявляє напрями підвищення ефективності діяльності і є базою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Опанування знаннями з теорії та практики економічного аналізу сприяє вивчення здобувачами спеціальності 051 «Економіка» навчальної дисципліни «Економічний аналіз».

Мета дисципліни – формування системи знань про сутність і зміст аналізу фінансово-економічної діяльності як науки, тобто засвоєння знань щодо системного оцінювання діяльності підприємств, виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

Завдання дисципліни:

- опанування поняттями аналіз, синтез, предмет, об'єкти, суб'єкти, етапи організації економічного аналізу;
- пізнання методів, технік, процедур економічних досліджень;
- опанування розумінням сутності економічних явищ і процесів, їх взаємозв'язку й взаємозалежності, вмінням їх деталізувати, систематизувати й моделювати, використовуючи прийоми і методи економічного аналізу;
- оволодіння методикою аналізу виробництва продукції і її реалізації; трудових ресурсів підприємства, основних засобів, витрат на виробництво і собівартості продукції, фінансових результатів діяльності підприємства та фінансового стану підприємства;
- набуття навичок виконання факторного аналізу;

- оволодіння підходами знаходження резервів підвищення ефективності функціонування підприємств;
- оволодіння вміннями розробки рекомендацій щодо формування управлінських рішень;
- формування навичок професійної комунікації й аргументованого дискутування з питань проведення економічного аналізу і перспективних рекомендацій щодо подальшого підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання;
- забезпечення вміння узагальнювати та деталізувати окремі факти, явища, механізми, тенденції у теорії та практиці економічного аналізу та робити прогнози щодо їх розвитку.

Передумови для вивчення дисципліни: вивчення дисциплін «Мікро– та макроекономіка, «Економіка підприємства».

Дисципліна спрямована на отримання здобувачами наступних загальних та фахових компетентностей:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ФК 8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин

ФК 10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

ФК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

ФК 13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен продемонструвати достатній рівень сформованості наступних програмних результатів навчання:

ПРН 6. Здатність використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

ПРН 10. Здатність проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН 12. Здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати

ПРН 13. Здатність ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та

аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН 15. Здатність демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН 16. Здатність вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПРН 21. Здатність вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПРН 22. Здатність демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

ПРН 23. Здатність показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

3.1. Розподіл обсягу дисципліни за видами навчальних занять та темами

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна на базі ПЗСО / денна на базі ОКР «Молодший бакалавр» / заочна форма на базі ОКР «Молодший бакалавр»)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1. Теорія економічного аналізу						
1.	Тема Т1. Предмет, об'єкт та завдання економічного аналізу. Види аналізу та його інформаційне забезпечення	6/4/10	2/2/0	0	–	4 / 2 / 10
2.	Тема Т2. Метод та методичні прийоми економічного аналізу	32/20/23	8/8/2	8/4/1		16 / 8 / 20
Змістовий модуль 2. Аналіз виробництва продукції та використання ресурсів. Аналіз витрат, фінансових результатів і фінансового стану підприємства						
3.	Тема Т3. Аналіз виробництва продукції, робіт, послуг	16/9/11	2/2/1	4/2/0		10 / 5 / 10
4.	Тема Т4. Аналіз використання трудових ресурсів і фонду оплати праці	18/11/21,5	4/4/1	4/2/0,5		10 / 5 / 20
5.	Тема Т5. Аналіз довгострокових активів підприємства	16/9/21,5	2/2/1	4/2/0,5		10 / 5 / 20
6.	Тема Т6. Аналіз витрат на виробництво і собівартість продукції	24/15/22	6/6/1	4/2/1		14 / 7 / 20
7.	Тема Т7. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	24/14/22	4/4/1	4/2/1		16 / 8 / 20
8.	Тема Т8. Аналіз фінансового стану підприємства	14/8/19	2/2/1	2/1/0		10 / 5 / 18
Усього годин		150/90/150	30/30/8	30/15/4		90 / 45 / 138

Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота здобувачів.

3.2. Розподіл обсягу дисципліни між учбовими тижнями

Денна форма навчання на базі ПЗСО – 5 семестр

Вид навчальних занять або контролю	Розподіл між учбовими тижнями														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Лекції	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Практичні заняття	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Сам. робота	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Консультації			конс					конс				конс.		конс	
Контроль по модулю						КР1		КР2				КР3		КР4	

Денна форма навчання на базі ОКР «Молодший бакалавр» – 1 семестр

Вид навчальних занять або контролю	Розподіл між учбовими тижнями														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Лекції	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Практичні заняття	2		2		2		2		2		2		2		1
Сам. робота	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Консультації			конс					конс				конс.		конс	
Контроль по модулю						КР1		КР2				КР3		КР4	

4. Лекції

Денна форма навчання (на базі ПЗСО, на базі ОКР «Молодший бакалавр»)

Змістовий модуль 1. Теорія економічного аналізу (лекційні заняття денної форми навчання – 10 годин).

Тема 1. Предмет, об'єкт та завдання економічного аналізу. Види аналізу та його інформаційне забезпечення (2 години лекційних занять).

Лекція 1. Предмет, об'єкт та завдання економічного аналізу. Види аналізу та його інформаційне забезпечення

Економічний аналіз як галузь економічної науки.

Господарська діяльність як предмет економічного аналізу. Об'єкти і суб'єкти аналізу.

Основні категорії економічного аналізу. Ресурси, фактори (чинники), резерви виробництва, їх класифікація.

Види та напрямки економічного аналізу. Оперативний аналіз. Перспективний аналіз. Техніко-економічний і фінансово-економічний аналіз. Міжзаводський, або порівняльний аналіз.

Зміст і поняття інформації – інформація, як важливий ресурс сучасної ринкової економіки. Характеристика і класифікація найважливіших видів інформації на підприємстві. Система техніко-економічних показників як база економічного аналізу.

Література: [1], с.6–19

Тема 2. Метод та методичні прийоми економічного аналізу (8 годин лекційних занять).

Лекція 2. Метод економічного аналізу, його особливості. Класифікація методичних прийомів та способів економічного аналізу. Метод порівняння, групування, балансовий метод.

Метод економічного аналізу діяльності суб'єктів господарювання.

Класифікація методів та прийомів економічного аналізу.

Сутність моделювання господарських операцій, процесів та економічних явищ. Етапи побудови моделі. Основні прийоми моделювання господарських операцій, процесів та економічних явищ – метод продовження, скорочення та розширення моделей в економічному аналізі. Передумови детермінованого та стохастичного моделювання.

Порівняння, його застосування в аналізі. Табличний метод. Особливості побудови аналітичної таблиці. Використання табличного методу в аналізі

Методи балансового зв'язку у дослідженнях наявності та руху матеріальних та трудових ресурсів. Балансові зіставлення. Застосування цього методу для перевірки узгодження і вірогідності звітних фактів. Прийом визначення «вузьких місць» та головних ланцюгів розвитку об'єкта досліджень.

Економіко-математичні методи, які застосовуються в економічному аналізі, їх класифікація.

Література: [1], с.23–29

Лекція 3. Поняття методів елімінування.

Методи аналізу кількісного впливу чинників на зміну результативного показника. Метод повних ланцюгових підстановок.

Література: [1], с.30–35

Лекція 4. Різновиди методів елімінування. Інтегральний прийом в економічному аналізі.

Метод абсолютних та відносних різниць в економічному аналізі.

Інтегральний прийом в економічному аналізі. Розкриття математичного апарату що до уточнення методів ланцюгових підстановок.

Література: [1], с.36–40

Лекція 5. Ефективні методи для комбінованих типів моделей

Індексний метод економічного аналізу. Прийом дольової участі та пропорційного ділення в економічному аналізі. Прийом перерахунку планових показників у зв'язку з фактором інфляції, зростанням собівартості виробів тощо.

Література: [1], с.41–45

Змістовий модуль 2. Аналіз виробництва продукції та використання ресурсів. Аналіз витрат, фінансових результатів і фінансового стану підприємства (лекційні заняття денної форми навчання – 20 годин).

Тема 3. Аналіз виробництва продукції, робіт. послуг. (Лекційні заняття – 2 години).

Лекція 6. Аналіз виробництва продукції, робіт. послуг.

Значення і завдання аналізу виробництва продукції, робіт і послуг. Загальна схема і послідовність проведення аналізу. Фактори виробництва продукції. Інформаційна база аналізу.

Аналіз обсягу виробництва продукції в натуральному й вартісному вираженні. Фактори, що впливають на обсяг виробництва продукції.

Аналіз асортименту випуску продукції.

Аналіз якості продукції та робіт. Сортність і методика її аналізу. Аналіз ритмічності роботи підприємства. Оцінка резервів збільшення випуску продукції.

Література: [1], с.51–61

Тема 4. Аналіз використання трудових ресурсів і фонду оплати праці. (Лекційні заняття – 4 години).

Лекція 7. Аналіз використання трудових ресурсів.

Значення й завдання аналізу трудових ресурсів. Загальна схема аналізу трудових ресурсів. Джерела інформації аналізу трудових ресурсів. Аналіз забезпечення підприємства трудовими ресурсами. Методика аналізу ефективності використання трудових ресурсів. Аналіз використання робочої сили. Аналіз використання робочого часу.

Показники та аналіз динаміки продуктивності праці. Аналіз резервів продуктивності праці й випуску товарної продукції за рахунок кращого використання трудових ресурсів.

Література: [1], с.75–97

Лекція 8. Аналіз фонду оплати праці.

Аналіз фонду заробітної плати. Оцінка структури фонду оплати праці за економічним змістом, джерелами формування, категоріями працівників. Розрахунок абсолютного та відносного відхилення фонду заробітної плати. Визначення факторів, що впливають на оплату праці. Аналіз коштів на оплату праці у складі собівартості продукції.

Встановлення відповідності між темпами росту середньої заробітної плати та продуктивністю праці.

Література: [1], с.98–102

Тема 5. Аналіз довгострокових активів підприємства. (Лекційні заняття – 2 години).

Лекція 9. Аналіз основних засобів підприємства

Значення, завдання, інформаційне забезпечення аналізу ефективності використання основних засобів і нематеріальних активів. Аналіз динаміки, складу і структури основних засобів. Аналіз руху і технічного стану основних засобів.

Показники забезпеченості підприємства устаткуванням, виробничими площами та іншими основними фондами.

Аналіз використання основних засобів. Класифікація показників використання основних засобів. Аналіз фондів і факторів її зміни.

Аналіз використання виробничого устаткування. Методика визначення й розрахунку резервів збільшення випуску продукції.

Література: [1], с.115–129

Тема 6. Аналіз витрат на виробництво і собівартість продукції. (Лекційні заняття – 6 годин).

Лекція 10. Аналіз витрат на виробництво продукції.

Значення, завдання й система інформаційного забезпечення аналізу витрат на підприємстві. Класифікація видів витрат і об'єктів аналізу. Аналіз витрат на виробництво продукції.

Література: [1], с.137–140

Лекція 11. Аналіз собівартості продукції. Аналіз витрат на 1 гривню реалізованої продукції.

Аналіз собівартості продукції.

Структурно-логічна модель факторної системи аналізу витрат на 1 грн. реалізованої продукції.

Література: [1], с.141–150

Лекція 12. Аналіз прямих витрат на матеріали і оплату праці.

Аналіз прямих матеріальних витрат. Аналіз прямих витрат на оплату праці.

Аналіз непрямих витрат: загальновиробничих, адміністративних, витрат на збут. Структурно-логічна модель факторної системи аналізу комплексних (непрямих) витрат у собівартості реалізованої продукції.

Теоретичні підходи щодо зниження собівартості продукції. Напрямки зниження прямих витрат на виробництво продукції. Напрямки зниження непрямих витрат на виробництво продукції.

Література: [1], с.151–153

Тема 7. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства. (Лекційні заняття – 4 години).

Лекція 13. Аналіз фінансових результатів від різних видів діяльності підприємства. Факторний аналіз чистого прибутку підприємства.

Поняття та порядок формування фінансових результатів діяльності підприємства.

Аналіз рівня, динаміки, структури та якості фінансових результатів.

Організаційно-інформаційна модель аналізу фінансових результатів.

Факторний аналіз фінансових результатів від різних видів діяльності: прибутку від основної діяльності, прибутку від операційної діяльності, прибутку від звичайної діяльності. Факторний аналіз чистого прибутку підприємства.

Література: [1], с.166–170

Лекція 14. Оцінка рентабельності діяльності підприємства.

Аналіз показників рентабельності: загальна рентабельність виробництва, реалізованої продукції, окремих виробів. Фактори зміни рентабельності, резерви зростання.

Література: [1], с.171–174

Тема 8. Аналіз фінансового стану підприємства. (Лекційні заняття – 2 години).

Лекція 15. Аналіз фінансового стану підприємства.

Характеристика бухгалтерського балансу, як основного джерела інформації для оцінки фінансового стану підприємства. Аналітичне групування статей.

Аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства.

Аналіз фінансової стійкості підприємства та ділової активності підприємства.

Література: [1], с.175–178

Заочна форма навчання (на базі ОКР «Молодший бакалавр»)

Змістовий модуль 1. Теорія економічного аналізу (лекційні заняття заочної формі навчання – 2 години).

Тема 2. Метод та методичні прийоми економічного аналізу (2 години лекційних занять).

Лекція 1. Поняття методів елімінування.

Метод повних ланцюгових підстановок. Метод абсолютних та відносних різниць в економічному аналізі.

Література: [1], с.31–38

Змістовий модуль 2. Аналіз виробництва продукції та використання ресурсів. Аналіз витрат, фінансових результатів і фінансового стану підприємства (лекційні заняття заочної форми навчання – 6 годин).

Тема 3. Аналіз виробництва продукції, робіт, послуг. Тема 4. Аналіз використання трудових ресурсів і фонду оплати праці. (Лекційні заняття – 2 години).

Лекція 2. Аналіз виробництва продукції, робіт, послуг. Аналіз використання трудових ресурсів.

Аналіз обсягу виробництва продукції в натуральному й вартісному вираженні. Фактори, що впливають на обсяг виробництва продукції.

Аналіз асортименту випуску продукції.

Аналіз забезпечення підприємства трудовими ресурсами. Методика аналізу ефективності використання трудових ресурсів.

Визначення факторів, що впливають на оплату праці.

Література: [1], с.50–102

Тема 5. Аналіз довгострокових активів підприємства. Тема 6. Аналіз витрат на виробництво і собівартість продукції. (Лекційні заняття – 2 годин).

Лекція 3. Аналіз основних засобів підприємства. Аналіз витрат на виробництво продукції.

Аналіз динаміки, складу і структури основних засобів. Аналіз використання основних засобів. Аналіз витрат на виробництво продукції.

Аналіз собівартості продукції.

Структурно-логічна модель факторної системи аналізу витрат на 1 грн. реалізованої продукції.

Аналіз прямих матеріальних витрат. Аналіз прямих витрат на оплату праці. Аналіз непрямих витрат: загальновиробничих, адміністративних, витрат на збут.

Література: [1], с.115–153

Тема 7. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства. Тема 8. Аналіз фінансового стану підприємства. (Лекційні заняття – 2 години).

Лекція 4. Аналіз фінансових результатів від різних видів діяльності підприємства. Оцінка рентабельності діяльності підприємства. Аналіз фінансового стану підприємства.

Факторний аналіз фінансових результатів від різних видів діяльності: прибутку від основної діяльності, прибутку від операційної діяльності, прибутку від звичайної діяльності. Факторний аналіз чистого прибутку підприємства.

Аналіз показників рентабельності: загальна рентабельність виробництва, реалізованої продукції, окремих виробів. Аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства. Аналіз фінансової стійкості підприємства та ділової активності підприємства.

Література: [1], с.166–178

5. Практичні заняття

Мета проведення практичних занять – закріплення знань та умінь з аналізу виробництва продукції і її реалізації; трудових ресурсів підприємства, основних засобів, витрат на виробництво і собівартості продукції, фінансових результатів діяльності підприємства та фінансового стану підприємства

Перелік тем практичних занять наведено у таблиці.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна на базі ПЗСО/ на базі ОКР «Молодший бакалавр»	заочна на базі ОКР «Молодший бакалавр»
1	Методи та методичні прийоми економічного аналізу: прийом порівняння, балансовий прийом економічного аналізу	2/0	0
2	Методи та методичні прийоми економічного аналізу: прийом повних ланцюгових підстановок	2/2	1
3	Методи та методичні прийоми економічного аналізу: прийом скорочених ланцюгових підстановок, прийом відносних різниць	2/0	0
4	Методи та методичні прийоми економічного аналізу: інтегральний прийом, прийом пропорційного ділення і дольової участі	2/2	0
5	Аналіз виробництва продукції, робіт, послуг, аналіз асортименту випуску продукції	2/2	0
6	Аналіз якості продукції. Аналіз ритмічності.	2/0	0
7	Аналіз забезпечення підприємства трудовими ресурсами. Методика аналізу ефективності використання трудових ресурсів.	2/2	0,5
8	Аналіз використання робочого часу. Аналіз фонду оплати праці.	2/0	0
9	Аналіз динаміки, складу, структури і руху основних засобів	2/2	0,5
10	Аналіз ефективності використання основних засобів підприємства	2/0	0
11	Аналіз витрат на виробництво і собівартість продукції.	2/2	1
12	Аналіз загальної суми витрат на виробництво, витрат на 1 грн. продукції, що випускається, аналіз прямих і непрямих статей витрат	2/0	0
13	Аналіз фінансових результатів від різних видів діяльності	2/2	1
14	Аналіз рентабельності діяльності підприємства	2/0	0
15	Аналіз фінансового стану підприємства	2/1	0
Усього годин		30/15	4

6. Критерії оцінювання

Контроль знань здобувачів здійснюється за рейтинговою накопичувальною (100-бальною) системою, яка передбачає складання обов'язкових контрольних точок.

Максимальна кількість балів (100) при оцінюванні знань з навчальної дисципліни, яка завершується екзаменом, формується з двох частин, з коефіцієнтом 0,5 кожна:

- за поточну успішність 100 балів (сума балів, зароблена у семестрі, але не менше 55);

- на екзамені 100 балів (мінімально необхідна кількість балів за екзамен 55).

З дисциплін, що завершуються заліком, поточна успішність оцінюється, виходячи зі 100 балів. Здобувач, який склав усі контрольні точки і набрав 55 і більше балів з кожного контролю на початок сесії, має право отримати підсумкову оцінку без складання заліку.

Контрольні заходи включають:

- поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних і оцінюється сумою набраних балів;

- модульний контроль, що проводиться у формі підсумкової контрольної роботи за відповідний змістовий модуль та колоквиуму і має на меті оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

- підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Оцінювання знань здобувача під час занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії; логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії; здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння здійснювати узагальнення інформації, обґрунтовувати свою власну точку зору та робити висновки; грамотність подачі матеріалу та оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи здобувачів є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних заняттях.

Підсумковий контроль знань та компетентностей здобувачів ВО з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового

екзамену, завданням якого є перевірка розуміння здобувачем програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Переведення набраних здобувачем балів за 100-бальною шкалою в оцінки за національною (5-бальною) шкалою та шкалою ECTS здійснюється в відповідності до таблиці:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи)	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81 – 89	B	добре	
75 – 80	C		
65 – 74	D	задовільно	
55–64	E		
30–54	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
0 – 29	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Склад і графік складання контрольних точок дисципліни «Мотивація та тактика особистої поведінки», форми і терміни контролю (спеціальність 051 Економіка) для денної та заочної форми навчання наведено у семестровому графіку (додаток А).

7. Самостійна робота

Під час самостійної роботи здобувачі вивчають як матеріал аудиторних занять курсу, так виконують індивідуальні завдання в вигляді доповіді та презентації, тез доповідей до наукової конференції / семінару та/або наукової статті за обраною тематикою. Тематика індивідуальних завдань:

- Історія розвитку економічного аналізу.
- Місце економічного аналізу господарської діяльності у системі наук. Його зв'язок з політичною економією, галузевими економіками, маркетингом, організацією виробництва й управління, фінансуванням, банківською справою, статистикою, бухгалтерським обліком, аудитом тощо.
- Використання моделювання в економічному аналізі.
- Джерела інформації, які використовуються в аналізі. Перевірка за зовнішніми прикметами (за формою) та за змістом. Гласність і секретність інформації. Комерційна таємниця, її межі та значення для суб'єктів господарської діяльності.
- Організація і контроль потоків інформаційного забезпечення виробництва.

– Використання ЕОМ в економічному аналізі. Розробка і класифікація аналітичних задач. Створення автоматизованого банку даних для розв’язування аналітичних задач.

– Форми та методи організації аналітичної роботи. Планування, виконання й контроль окремих робіт і аналізу в цілому.

– Основні етапи й послідовність проведення аналізу господарської діяльності. Добір, перевірка й аналітична обробка економічної інформації. Узагальнення, оцінка та письмове оформлення результатів аналізу. Формування пропозицій за результатами аналізу та контроль за їх реалізацією.

– Особливості організації та проведення аналізу з боку статистичних, фінансово-кредитних і керівних організацій. Залучення, узгодження дій та заохочення виконавців аналізу.

– Аналіз організаційно-технічного рівня підприємства.

– Аналіз виконання договірних зобов’язань по поставках: обсяг, строки, асортимент, якість. Характеристика взаємозв’язків показників випуску, відвантаження й реалізації продукції.

– Зміст і реалізація підсумкового аналізу виручки від реалізації продукції й послуг. Розрахунок резервів збільшення реалізації продукції.

– Аналіз і оцінка збуту окремих товарів.

– Оцінка конкурентоспроможності підприємства на зовнішніх ринках та ефективності експортних операцій.

– Аналіз виробничого браку підприємства.

– Аналіз резервів збільшення обсягів виробництва продукції.

– Аналіз впливу трудових і організаційно-технічних факторів на динаміку продуктивності праці.

– Аналіз резервів продуктивності праці й випуску товарної продукції за рахунок кращого використання трудових ресурсів.

– Аналіз середньої заробітної плати.

– Аналіз наявності та ефективності використання нематеріальних активів.

– Аналіз резервів продуктивності праці й випуску товарної продукції за рахунок кращого використання трудових ресурсів

– Аналіз резервів підвищення ефективності використання основних засобів підприємства

– Аналіз резервів зниження собівартості продукції і витрат на виробництво

– Аналіз резервів зростання фінансових результатів діяльності підприємства

– Аналіз резервів поліпшення фінансового стану підприємства

8. Рекомендована література

Базова

1. Рекова Н.Ю., Підгора Є.О., Ровенська В.В., Латишева О.В., Гітіс Т.П., Єрфорт І.Ю., Смирнова І.І., Касьянюк С.В. Економічний аналіз: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Краматорськ. ДДМА, 2021. 200 с.

2. Економічний аналіз. За ред. Ф.Ф.Бутинця. Житомир: ПП «Рута», 2003. 680 с.

3. Економічний аналіз. За ред.М.Г.Чумаченка. К.:КНЕУ, 2001. 540 с.

4. Кіндрацька Г. І. Економічний аналіз: теорія і практика: підручник. За ред. проф.. А. Г. Загороднього. Львів: «Магнолія 2006», 2007. 440 с.

5. Олійник О. В. Економічний аналіз: практикум для студентів вищих навчальних закладів економічних спеціальностей. За ред. Ф.Ф. Бутинця. Житомир. ПП «Рута», 2003. 496с.

6. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посіб. К. Знання, 2007. 668 с.

Допоміжна

1. Економічний аналіз. За ред. Волкової Н.А. Одеса: ОНЕУ. 2015. 310 с.
URL: [http://dSPACE.oneu.edu.ua/jsrui/bitstream/123456789/5717/1/Економічний аналіз.pdf](http://dSPACE.oneu.edu.ua/jsrui/bitstream/123456789/5717/1/Економічний_аналіз.pdf)

9. Електронні ресурси з дисципліни

1. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

2. Офіційний сайт законодавство України. URL: [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua)

ДОДАТОК А СЕМЕСТРОВИЙ ГРАФІК

Склад і графік складання контрольних точок дисципліни «Економічний аналіз», форми і терміни контролю (спеціальність 051 Економіка) для денної форми навчання

№	Назва і стислий зміст контрольного заходу	Рейтингова оцінка		Тиждень
		min	max	
1	Аудиторна робота здобувача оцінюється на основі його відповідей на заняттях, активності у роботі протягом семестру. Поточний контроль – усне опитування в ході лекцій та практичних заняттях, оцінювання правильності вирішення тестових, практичних та ситуаційних завдань на практичних заняттях та при виконанні самостійної роботи. Здобувач здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та позалекційного матеріалу, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації.	5	10	1-15
2	Індивідуальне завдання Підготовка презентації за обраною темою і виступ з доповіддю на практичних заняттях, тез доповідей, статті, роботи на конкурс, презентації, виступ з доповіддю на конференції	5	10	1-15
3	Модульна контрольна робота № 1 (Здобувач виконує тестові та розрахункові завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №1)	15	20	6
4	Модульна контрольна робота № 2 (Здобувач виконує тестові та розрахункові завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами 3, 4, 5 змістового модуля №2)	10	20	8
	Модульна контрольна робота № 3 (Здобувач виконує тестові та розрахункові завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темою 6 змістового модуля №2)	10	20	12
5	Модульна контрольна робота № 4 (Здобувач виконує тестові та розрахункові завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами 7, 8 змістового модуля № 2)	10	20	14
Оцінка поточної успішності за 100-бальною шкалою (коефіцієнт вагомості=0,5)		55	100	
Підсумковий контроль (коефіцієнт вагомості=0,5) (Семестровий екзамен) Здобувач виконав аналітично-розрахункові завдання та навів аргументовані відповіді на питання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни		55	100	
Загальний рейтинг = 0,5*оцінка поточної успішності+0,5*оцінка підсумкового контролю				

Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань здобувачів заочної форми навчання

№	Назва і стислий зміст контрольного заходу	Рейтингова оцінка	
		min	max
1	Поточний контроль (коефіцієнт вагомості=0,4) Тестова контрольна робота, яка виконується здобувачем індивідуально в системі «Moodle»	55	100
2	Підсумковий контроль (коефіцієнт вагомості=0,6) (Семестровий екзамен) Здобувач виконав аналітично-розрахункові завдання та навів аргументовані відповіді на питання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни	55	100